

מחשבת קצרה על הדרף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בבא קמא יב עניין: משולחן גבוה קא זכו

אתון דאורייתא כלל ב' פ"ב

ב] והנה מה שהקשיתי^כ בחידושי אלה אמה שחידשתי דבתרומה כהנים משלחן גבוה קזכי, מהא דהמקדש בתרומות מקודשת ואלו המקדש בחלקו אינה מקודשת משום דמשלחן גבוה הוא דקזכי, ואם כן מוכח דבתרומה לאו משלחן גבוה קזכי, הנה הדבר הזה יוקשה גם על המשב"ץ ז"ל שכתב בספר "זוהר הרקיע" [מזאת עשה מרוח נ"ו] צענין ציכורים, וזה לשונו: "ונתינתן לכהן נראה שאינה נמנית (למזוה) שהרי משלחן גבוה קזכי, שהם טעונין הגשה" — עד כאן לשונו. ואם כן, כיון דציכורים כהנים משלחן גבוה הוא דקזכי, אסן יוקשה גם כן ממשניות ערוכות ציכורים [פ"ג מ"א, ופ"ג מ"ג] דציכורים הם נכסי כהן לקנות בהן עבדים וקרקעות וכו' — עיין שם.^{כו}

י] אולם באמת אין זה קושיא כלל, דנהי דמשלחן גבוה קזכי והגבוה נותנס להם, עם כל זה הגבוה נותן להם הציכורים שיהיה שלהם לגמרי, מה שאין כן בקדשים שפיר אמרו דאינה מקודשת מטעם דכהנים משלחן גבוה קזכי, וזה משום דבקדשים גם בשעת אכילה אינה שלהם — רק משלחן גבוה זכו, ואוכלים אותם רק בתורת התארחות אלל גבוה, ואינס שלהם כלל, וכדילף בקידושין [נ"ג ע"ג] מקרא — עיין שם,^{כו} וכמו שהעליתי במסקנא באמת בחידושי אלה^{כו} החילוק הזה בין קדשים לתרומה.

והנה כבר הבאתי^{כז} דעת רש"י צינמות [פ"ו ע"א]^{כח} לטובל אסור מפני עירוב תרומה שבו, והתוספות הקשו עליו שס"ב דאם כן היה ראוי שיהיה טבל מותר לכהן, כיון שתרומה מותרת לו?^כ

ונראה ציישוב דעת רש"י, דכמו דמלינו בקדשים דקודם הזריקה וההקטרה היו הכל לגבוה, ואחרי הזריקה וההקטרה אז הכהנים או הבעלים משלחן גבוה קזכי — כמבואר בקידושין [נ"ג ע"ג]^כ וזכמה דוכתי בגמרא, הכא נמי אפשר דהתרומה המעורבת בטבל היא חלק גבוה, ועל כן אסורה אז לכל, ואחרי ההפרשה אז הכהנים משלחן גבוה קזכי.^כ

ומצאתי ראייה ברורה לסברא זאת מלשון הרמב"ם ז"ל בהלכות תרומות [פרק י"ג הל' י"ט] שכתב וזה לשונו: "וכן אסור להן שיחטפו תרומות ומעשרות, ואפילו לשאול חלקן בפיהן אסור, אלא נוטלין בכבוד, שעל שלחן המקום הם אוכלין ועל שלחנו הם שותין, ומתנות אלו לדי' הם, והוא זוכה להן, שנאמר: ואני נתתי לך את משמרת תרומתי" — עד כאן לשונו.

ולשון "שעל שלחן המקום הן אוכלין" שכתב הרמב"ם ז"ל, הוא ממש כלשון "משלחן גבוה קזכי" המוזכר בש"ס זכמה דוכתי גבי קדשים.^כ

מהר"ל דרך חיים אבות ג, ג

דע כי כל הנמצאים והעולם ומלואו הכל הוא אל הקב"ה דכתיב (תהלים כ"ד) לה' הארץ ומלואה ונתן אל האדם הארץ ומה שבארץ דכתיב (שם קט"ו) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, כי האדם אין ראוי שיהיה לו יותר רק מה שהוא בארץ. ולפיכך אמר בכאן כי השלחן אשר אמרו עליו דברי תורה זה השלחן הוא אל הקב"ה, כי השם יתברך הוא שמפרנס את הנבראים כולם, רק שעם זה שהוא הש"י מפרנס הנבראים לא נחשב שלחן גבוה כי הארץ לבני אדם, ומפני שהתורה היא למעלה מן השמים ואם השמים הם שמים לה' כל שכן וק"ו שהתורה שהיא לה' והשלחן אשר אומרים נחשב השלחן שלחן גבוה.